

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

33. An sartores, & barbitonsores, & pictores teneantur ieiunare? Et quid dicendum est de figulis, argentariis, textoribus, fullonibus, cæmentariis, pistoribus, coriariis, & aliis in labore similibus? ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

Sup. hoc in
tom. 7. tr. 5.
Ref. 2. m.
principio.

3. Sed an dicti Typographi possint in diebus festi-
uis characteres componere, nominatim contra me
negatiue responderi P. Pasqualigus *decif. 149. num. 5.*
sed nostram sententiam tanquam probabilem admittit
Machadus *vbi supra n. 11. & Trullench. in Decalogum,*
tom. 1. l. b. 3. cap. 1. dub. 8. n. 5. & 6.

RESOL. XXXII.

An sartores excusentur à lege ieiunij. Ex part. 1. tract. 9.
Ref. 7.

§. 1. **N**egatiue responderi Toletus *lib. 6. cap. 4. n. 5.*
Sed Villalob. *in sum. tom. 1. tract. 2. 3. diff. 1. 4.*
n. 7. putat, hoc remittendum esse ad arbitrium boni vi-
ri, qui male citat Azorium *p. 1. lib. 7. c. 17. q. 8.* hoc etiam
asserentem; nam ipse absolute in illo loco excusat futu-
res à ieiunio; neque id remittit arbitrio boni viri; nam
dicta ars videtur laboriosa: & ita etiam docet contra
Toletum, Lessius *lib. 4. cap. 2. dub. 6. n. 43.* Reginaldus *in*
praxi, tom. 1. lib. 1. c. 17. sect. 1. n. 16. Bonacina *de leg. disp.*
ult. q. 1. par. ult. n. 10. Layman *in Theol. mor. lib. 4. tract. 8.*
c. 3. man. 3.

RESOL. XXXIII.

An sartores, & barbitonfores, & pictores teneantur ie-
iunare?

Et quid est dicendum de sigulis, argentariis, textoribus
fullonibus, cementariis, pistforibus, coriariis, & aliis in
labore similibus? Ex p. 1. tr. 9. Ref. 8.

Sup. doct.
huius Ref.
leg. inf. Ref.
35. & signan-
ter sup. his
in Ref. 34. §.
pen. & ult.
& ex Ref. 70.
§. Nota.

§. 1. **C**ommuniter DD. affirmatiuam sententiam
docent. Ita Filiucius, & Bonacina, *vbi supra,*
Raguccius *in vas. Eccles. discipl. precept. 7. q. 3. o. num. 9.*
Molfesius *in sum. tom. 1. tract. 10. cap. 4. num. 43.* Lessius
lib. 4. cap. 2. dub. 6. n. 43. Azorium *part. 2. lib. 7. cap. 17. q. 8.*
pen. & ult. Villalobos *in sum. tom. 1. tract. 23. diff. 3. n. 7.* Layman *in*
Theol. mor. lib. 4. tr. 8. c. 3. n. 3. Tannerus *in 2. 2. disp. 3. q. 3.*
dub. 5. n. 102. Reginald. *to 1. lib. 4. c. 17. n. 216.* Ioan. de la
Cruz *in direct. conscient. part. 1. precept. 3. art. 4. dub. 9.*
concl. 2. & alij. vbi docent, excusari à ieiunio sigulos ar-
gentarios, textores, fullones, cementarios, pistforibus, cori-
arios, & alios in labore similes; non autem sartores;
pictores, & tonfores; quia huiusmodi artes non sunt ita
laboriosæ: nam in his exercitationibus est paruus cor-
poris motus, & per consequens parua virium resolu-
tio, quæ ad restaurationem substantiæ exhaustæ non
requirat frequentem cibi sumptionem, vt à ieiunio pos-
sint excusari. Neque obseruat Reginaldus in contra-
rium vrgeri posse priuilegium Eugenij IV. quia ipsum
nihil habet, per quod tales eo comprehendi cenferi pos-
sint, vt patet consideranti illius tenorem.

1. At his non obstantibus, Fagund. Theologus Soc-
ciet. Iesu *Præcept. 4. lib. 1. c. 7. n. 15. & 16 in fin. ex Ledef.*
3 part. q. 17. art. 3. dub. 9. contrariam docet sententiam,
quam adducunt & non improbant, Filiuc. *tom. 2. tr. 27.*
p. 2. c. 6. n. 117. & Bonac. *de leg. disp. ult. q. 1. puni. ult.*
n. 12. Probat autem Fagundez hanc sententiam, nempe
sartores & barbitonfores non teneri ad ieiunium
ex dicto priuilegio Eugenij IV. vbi putat, Pontificem
omnes artifices indiscriminatim excusare, siue eis con-
cedendo priuilegium non ieiunandi, siue declarando eos
non comprehendi in lege ieiunij.

RESOL. XXXIV.

An mulieres, quæ pretio conuenio pannos sordidos lavant,
vulgo dicte Lauandras, excusentur à ieiunio?

Et difficultas est in die, In quo complicant suppellectilem,
seu pannos mundatos?

Et quid est sentiendum de quocumque alio domestico exer-
cicio mulierum, quale est nre, confuere, & huius-
modi exercitia in quibus multoties totam diem in-
sumunt?

Et notatur Religiosos fratres laicos, quando lauant pan-
nos sordidos, Conuentus; vel Ecclesia, & faciunt laxi-
uium, vt vulgo dicitur, non excusari à ieiunio, quia non
laborant non solum, per maiorem partem diei, sed ne-
que per dimidiam.

Et an sartores si tota die laborem excusentur à ieiunio?
Idem est de pictoribus, & barbitonforibus, si per totam
diem laborent, secus si per aliquam diei partem. Ex
part. 10. tract. 15. & Misc. 5. Ref. 37.

§. 1. **R**espondeo affirmatiue, quia laborant per ma-
ximam partem diei cum magna defatigatione
ex continuo, & violento motu scapularum, brachio-
rum, & capitis: Et præsertim illas à ieiunio excusarem
in hieme. Sed difficultas, est in die in quo complicant
supellectilem, seu pannos mundatos. Et affirmatiue
responderi Pater Pasqualigus, *decif. .04. n. 2.* Sed eius
opinionem non assentior, sicuti non assentitur Leandrus
de præcept. Eccles. tract. 5. disp. 8. q. 82. quia labor huius
exercitij de se est leuis, vt constat. Deinde infumit
in illo breuissima pars diei, siquidem in maiore in-
sumi potest vna hora, & altera ad vespertam; ergo non
est sufficiens ad tollendam obligationem ieiunij. Ad id
quod si prædictum exercitium sufficeret ad deobligan-
das mulieres à ieiunio à fortiori esset sufficiens quod-
cumque aliud domesticum exercitium, quale est nre,
confuere, & huiusmodi exercitia in quibus multo-
ties totam diem infumunt. At hæc non excusant
à ieiunio: vt fatetur ipsemet Pasqualig. *decif. 307. n. 2.*
& ante illum Sanchez *lib. 1. consil. cap. 1. dub. 7.*
num. 7. ergo minus excusabit illud. Nota, quod ego non
puto nostros Fratres laicos, quando lauant pannos
sordidos, & faciunt laxiuum, vt vulgo dicitur,
excusari à ieiunio, quia non laborant non solum
per maiorem partem diei, sed neque per dimidiam.
Ergo.

2. Nota hic obiter dictum Leandrum, *quæst. 69. ex. 1.*
excusare sartores ab obligatione ieiunandi in tota die la-
borent, vt solent, quia Eugenius I V. expressè declarauit
omnes artifices, vel opifices, suas artes exercentes,
ad ieiunia sub peccato mortali non teneri: at sic est
quod sub nomine artificum, etiam comprehenduntur
sartores: ergo.

3. Non valet responsio Pasqualigi dicentis Pontificem
loqui de artificibus qui exercent artes laboriosas.
Quia contra est, Primum, quia hoc non testatur Nane-
rus, qui dictam declarationem refert *cap. 21. mon. 16.* et
cum absolute dicat Pontificem declarasse, solutos esse
à ieiunio, opifices suas artes exercentes, &c. Secun-
dò, quia de his, qui exercent artes laboriosas, vt argen-
tarij, agricolæ, fossiores & similes, non potuit esse dubi-
um, an illi tenerentur ad ieiunium, cum de se con-
staret, ad id non teneri: de aliis ergo artificibus debuit
dari declaratio. Et hanc sententiam probabilem ego non
puto; & idem dicendum videtur de pictoribus si per totam
diem laborant, secus si solum per aliquam diei
partem. Ita Leandrus, *quæstione 82.* qui etiam
quæst. 80. idem dixerat de barbitonforibus laborantibus
per integrum diem, & non per aliquam diei
partem.

RESOL. XXXV.

An omnes artifices, qui in Republica laborant, excusentur
à ieiunio indiscriminatim?